

Ото Хорват
ПУТОВАТИ У ОЛМО

повеља

Едиција
ПОВЕЉА

Библиотека
ПОЕЗИЈА, ДАНАС
књига педесет седма

Уредник
ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ

Ото Хорват

ПУТОВАТИ
У
ОЛМО

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ“
КРАЉЕВО
2008

На корици:

БУДИМ, РУСВУРМ*

У препуној посластичарници
могао би да прислушкујеш
разговоре за околним столовима.

Окружује те језик детињства.

Док то себи у речи преводиш
схваташ колико је та реченица нетачна:
мађарски је само једна половина
твог пређашњег света.
А језиком друге половине
овде од тренутних гостију нико не говори.

Келнерица коначно стиже
и записује твоју наруџбину:
1+1.

Један језик једнако један живот.
Значе ли онда два језика два живота?

Гости као парчићи стакла у калеидоскопу.

Да ли ти недостаје позната перспектива?
Осећај да поседујеш два света?
Ништа и све то.

* Русвурм (Ruszwurm) је посластичарница у Будиму.

Колач са тањира нестаје у пар потеза.
Кафа у два гутљаја.
Остављаш отиске прстију и на чаши за воду.
Напојницу поред плаћеног рачуна.

Излазиш као да те неко гони.
Напољу те дочекује ветар.
Сунце по залеђеној кори снега.
И тишина. Мелем, једном речју.

НОВИ ПРЕПЕВИ

НА ОБАЛИ АРНА

сам стајао са тобом,
у ваздуху се осећао мирис лета
и дан се повлачио у цветове руже пузавице.

Иза наших леђа бауљале су уморне групе туриста
од једне историјске знаменитости до друге,
са једног места злочина на други.

Били смо нечујни у нашим мислима.
Ни за чим нисмо осећали носталгију.
Прошлост нас није прогонила,
будућност плашила.

Ту и тамо би на мирну површину реке
изронила риба у лову на инсекте.

Звезда на непрозирном небу.

СУБОТА ЈЕ СТВОРЕНА ЗА АПОКАЛИПСУ

Парадајз ~~кромпир патлиџан~~
~~риба хлеб першун босиљак~~
~~вино вода~~

И онда у препуном супермаркету
на средини бескрајног реда пред касом
жена испред тебе се окреће избеумљеног погледа
и ти помислиш да је то само још једна јуродива
али иза њених рамена угледаш кроз огроман
застакљен излаз
празну сиву авенију опхрвану летњом жегом
и гнев и огањ са којим се коњаници приближавају.

ФИЕЗОЛЕ, ЛЕТО

hommage à I.V.L.

Требало би развући ове речи над нама
попут белог сунцобрана
под овим сунцем што топи сваку мисао.

Лед у чаши са минералном остаје читав
али сећања о летима прошлим и долазећим
губе чврстину, оштрину, нестају.

Поветарац, помислиш угледавши
превирање лишћа у врховима крошњи.
Затим, да то није ветар који доноси олакшање и спас:

добродошао си у Дантеово чистилиште.

НА ПУТУ КА ОЛМУ

Шири се јесен по бреговима.
Тајно, под плаштом магле.

Али маслињаци још памте лето.
Тамно пламте плодови
међу сивим лишћем на ветру.

МЕДИТЕРАНСКИ ПРЕДЕО, 2

Камена стазица оивичена сенкама смокви
спушта се до обале.
Маслињаци и вртови у пламену цикада.
Има ли наставак ово плаветнило
када мој вид згасне?

ТИ СИ ЈОШ ГЛАС

којим говорим
и храбрим мирис прашине после пљуска
и памтим биље за време које долази
и испуњавам виши задатак
да ти будем глас којим ћутиш.

ПРЕНЕСЕНА ЗНАЧЕЊА*

* Песме према фотографијама америчког фотографа Andre Kertésa. *Bourcier, Noël* (2001): André Kertész. *Phaidon Verlag*, Берлин.

СНЕЖНИ ДАН У ЊУЈОРКУ

Можеш ли да прочиташ ову причу
голих црних грана на белој позадини?
Празних клупа у друштву тишине?
Трагова људских стопала и санки
по снегу раширеном током ноћи?

Ову причу женске особе
која се креће са леве стране ка десној
стазицом на којој је снег већ утабан?
И причу мушке особе
која долази истом утабаном стазицом
само из супротног смера?

Можеш ли их прочитати као један роман?
У кључу среће?
Можеш ли се радовати заједно са њима
и још више од њих том сусрету
који ти, докони посматрач, са прозора стана
ниси ниједним делом ниједном мишљу
усмерио и запечатио?

ПОВРАТАК

Брод се враћа.

Светлост послеподнева у септембру
после кише на тренутак
подсећа те на радост и мир:
галебови и мирис рибарских мрежа.

Али сада читаш облаке са неповерењем.
Миришеш ваздух са сумњом.

Овде је неко нешто променио.

Одавде је твој дом у недоглед удаљен.

STATION POUGHKEEPSIE

Знам. У августу и чекање има своју сенку.
Венац зноја ти на челу и дланови као да ти крваре.

Зграде – разбацане конзерве.
Бескрајне шине и усијана гола ребра између њих.

Ко је усамљенији од путника што чекају?
И ко напуштенији од њих када се знаци
не испуњавају?

Ветар понесе лист новина и спусти га.
Без икакве наде.

ЕСТЕРГОМ

Дете које сада посматраш нисам ја.
Није ни мој отац али би могао бити.

Због тог јагњета белог и радосног
у дететовом загрљају на ливади
поред земљаног пута трасираног јабланима.

И мој отац је имао једно јагње:
јединог друга на селу
током дугог летњег распуста.
Тако ми је причао.

Тешко могу да замислим године
које затим стављају тачку на ту сеоску идилу
или можда више на усамљеност
марширајући црно као
обгрљена рима у сонету.
Рат рушевине глад смрт.

Мој отац је живео педесет осам година
и није видео по други пут споменуту четворку.

А његова опсесивна тема о јагњету-пријатељу
за мене је и даље загонетка.
Сви које сам могао питати
за истинитост тог догађаја одавно су занемели.

Нећу никада сазнати да ли је то јагње заиста постојало
или га је мој отац измислио због поуке и поруке.

ПАРИЗ

Касно је. Радње се затварају.
Дечји врисци као слепи мишеви парају сумрак.

Млади месарски шегрт изгледа уморан и задовољан.
Смеши се док водом из танког црева пере под.
Крвави поток јури, бежи из месаре низ калдрму.

MEUDON

На периферијама метропола
радње ретко када нуде нешто друго
сем прашине и некадашњег сјаја прошлости.

Депресија испија сирће из флаше за вино,
на углу, у друштву палих и поклеклих.

Један мушкарац са шеширом набијеним на очи
журно напушта ту сиву зону.
Није важно да ли ти изгледа познат.

Под мишком носи слику увијену у новине:
на њој неки мушкарац са капом
или шеширом набијеним на очи журно
прелази улицу
носећи нешто кабасто под мишком.

Спасава што се да спасти
пред потопом и летећим возовима.

ПЛИВАЧ

Седиш на подневном сунцу
на ивици базена од плавих плочица.
Јара као јама.

Сад? Сад?

Неколико тренутака касније
одгурнеш се и зарониш.

Пливач си под водом
спорих покрета
у скоро потпуној тишини

са јасном светлошћу изнад себе
у коју не умеш да изрониш
годинама.

БРОДОЛОМНИЦИ

Некада давно у далеком Њујорку
једна слепа жена просила је на улици певајући
уз пратњу хармонике свог слепог мужа.

Кепец, трећи члан њихове дружине
чувао је предано празан шешир
и звао пролазнике да награде представу:
учине нешто за своју таштину.

Немачки овчар крај њихових ногу
издресиран да их заштити од сваког зла
био је престрављен Вавилоном мириса и звукова.

Четворо модерних бродоломника
били су окружени барокном музиком
сирена хитне помоћи и полицијских кола.

Дан Истине је био близу, певали су.

ЦИРКУС У БУДИМПЕШТИ

Погледај, оном клоуну
слон стварно стаје на главу.
Коњи галопирају на трапез
и скачу у чашу воде
а публика се смејући.

Бацач ножева погађа девојку
прво у једно а затим у друго
и на крају у треће око.
Лавови растржу гутаче ватри
и публика се ваља од смеха на све то.

Кротитељи медведа и тигрова
прескачу своје запаљене љубимце у агонији.
Кепеци бичем милују лица гледалаца
која пуцају као кесе црвених слаткиша
и сви урлају од смеха. И смрт никако
не стиже у циркус.

MAC DOUGAL ALLEY

Ово је још чисто јутро које посматрам
са тобом. Белу геометрију што је током ноћи
променила град.

Столице у дворишту су пресвучене поларним крзном
као и сточић на ком су још до јуче лежале карте,
пепељаре и чаше. Мадам Sárhu се кикотала
када ју је хтела срећа. Мистер Sándor би се свако мало
жалио на амерички дуван „Ништа није равно
херцеговачком”.

И лишће се златило несебично док су веверице
јуриле горе-доле
по високим гранама као у огромном кавезу.

Само тренутак:
ја видим оно што ти из твог угла не можеш.
Врабац скакуће по крову аутомобила
са комадом хлеба у кљуну. Зар то није права радост
и свечаност у овој хладноћи и тишини?

MAC DOUGAL ALLEY (ВАРИЈАЦИЈА БР. 3)

Јутро је још недирнуто. И ноћашњи снег на улици.

Прија ми овај ваздух празан и скоро бео.
Смејаћеш ми се али ме и овај јануар подсећа
на нашу домовину и детињство на југу,
заборављене иза мора и планина и сећања.

Да ли видиш што и ја? Врабац
са комадом хлеба у кљуну скакуће према нама.

Какву наду и радост нам он саопштава у овој
хладноћи и тишини?

RUE DE COTENTIN, PARIS

У распону од тих неколико секунди
од тренутка када је око кроз прозорчић
угледало сцену и прст притиснуо дугме
и ирис на објективу се отворио као ружа
и светлост јурнула кроз таму и зауставила се
на црној траци: видео сам свој будући живот.
Срећу о којој су певали црвендаћи. Градове
изгубљене у облацима. Ноћи светлије од
јунских дана. Блаженост новорођенчета. Тишину
снегом покривених улица. И задовољство
како одзвања у мојим данима
као ова дечја вика у дворишту.

ЦРКВА У ПИАНИ НА КОРЗИЦИ

У ово доба дана тишина се рашири
као рибарска мрежа по дубоком плаветнилу.

Старци се чују из сенке
сеоске цркве у таласима.

Пре причавају се вести из села.
Црни догађаји у белом свету.
Сећања. Нека друга времена.
Други живот.
Сада слан
и у исто време сладак
на језику.

КИШНИ ДАН, ЊУЈОРК

У отвореним орманима већ висе њене хаљине,
њихови мантили, његови сакои. Картонске кутије
су нераспаковане дуж зидова.

Али да ли ће њих двоје бити још они
када свака ствар буде коначно
стављена на своје место?

Он јој се обраћа а говори себи
да ће требати времена оку
да се навикне на овај поглед са прозора.
Руци да нађе прекидач у купатилу.
Ногама да науче дужину ходника.

Требаће времена души да се снађе.
Да се после сна зна вратити у тело.

Данас су спори у распакивању.
Уживају што су у топлом.
Пију кафу. Ћуте. Напољу киша и магла.

Дан је без носталгије и ветра.
Јутрос није изгледало да ће бити такав.

*ADDENDUM**

*Песме према фотографијама: Colin Westerbeck. 2001. *Joel Meyerowitz*. Phaidon Verlag, Берлин.

CAPE COD

Пуцкетање радија и Петрућани који је клизио
из мелодије у мелодију
мешали су се са већ јасном грмљавином у даљини.
Невреме се лагано приближавало са мора:
налети ветра
пуни мириса соли и муње које зашивају небо за пучину.
Скоро неприметан страх на твом лицу.
Познат ми је тај осећај.
Хтео сам да ти кажем. Нов период.
Коначна промена на боље.
Чисто и продорно плаво небо након дуге олује
која већ засипа
прозоре тамном кишом и кида саксије са симса.

НА НЕДЕЉНОМ ШТРАНДУ

Да не буде забуне: нико није очекивао
да ће бити сведок таквог догађаја тог недељног дана.

Деца су јурила у воду и низ плажу праћена
погледима родитеља.
Шарене лопте су летеле у ваздух такмичећи се
са ластавицама.

Цика на шtrandу је било брујање у затвореној кошници
када је старица на штакама ушла у кадар.

Споро се приближавала води.
Годишња доба мењала су се слично бојама на семафору.

Посматраче на обали обузе напетост и стрепња.
Нарушавала је ред уходаног викенда,
познату досаду, летњи дан, слику идиличног
последоднева.

И онда неочекивано: чудо.

Старица хода по води без штака.
Оне као непотребна крила лебде у ваздуху неколи-
ко тренутака
и затим падају у провидан плићак
и нестају, распршују се као јато ситне рибе.

КАРПАЧО, БРОЈГЕЛ & СО.

ЛЕГЕНДА О ПРОБНОМ ЛЕТУ (ФИЕЗОЛЕ, МОНТЕ ЧЕЧЕРИ)

Време је морало бити сунчано,
ветрић пријатан. Баш као данас.

Шуме су се отварале,
као женске хаљине у нежним бојама,
на брдима у даљини.

Са ивице провалије видели су се,
ево, као и сада што се виде,
врхови чемпреса и борова
у игри лаганих таласа.

Са овог места је дакле Да Винчијев слуга
извео први пробни лет у историји.

Праћен Леонардовим погледом
отиснуо се на великим крилима од дрвета и свиле,
у таласе ваздуха, у ренесансну легенду
коју ће туристички водичи причати публици
заокупљеној хамбургером, помфријем и кока-колом.

Не постоје подаци шта је или кога
Микеланђело извајао.
Можда Мањифика са победничким осмехом?
Пјетрову мајку или можда непрежаљену љубав?
Његовог омиљеног коња, верног пса, трофејног вепра?
Венеру над Венерама?
Лик из сна који га није остављао на миру?
Првог Снешка Белића?
Питања се роје док ме на аутобуској станици
на тргу Сан Марко ветар засипа снегом
оним истим од ког је била направљена скулптура
која трајаше краће од трептаја васионе.

КАРПАЧОВ МЛАДИ КАВАЛИЈЕРЕ

Пролеће се неприметно растегло до јесени.

У ваздуху борба птица: јастреб, чапља и црвендаћ.
Све је питање вере у Бога, каже нам тиме сликар.

Млади витез се држи за балчак сабље.
Не изгледа спреман да је извуче и расцепи
ти главу као зрелу тикву на два једнака дела.
И тренутно је он једини који је непомичан.

Јелен плива ка другој обали језера.
Бели зечеви трче преко поља.
Љиљани се повијају на ветру.

Из замка изјахује један ратник.
Његов коњ црне боје га носи
у борбу, у звекет метала, у магновење.
У такозвану херојску смрт која није намењена
невичнима и неодлучнима.

БОТИЧЕЛИЈЕВ ГУРУ

На проповеди о Апокалипси која се приближава
уз топот копита
о Антихристу чије се појављивање очекивало
сваког часа
нико није имун тих година.

Речитост и убедљивост младог доминиканца
шире се попут густог дима уским улицама Фјоренце.

Убрзо групе његових следбеника са лудачком
марљивошћу
огњем чисте град огрезао у прљавштину и грех.
Декамерони и Венере претварају се на ломачама
у пепео који ветар са Арна ковитла преко
опустелих тргова.

Ботичели заражен идејом о блиском *Giudizio Universale**
и сам постаје следбеник Савонароле.
Ноћне море га ни дању не остављају на миру.
Vanità има заиста разна лица?
Дијагноза која се намеће не мора да буде тачна.

* *Giudizio Universale* (it.): Страшни суд.

FESTINO DEGLI DEI

Било је довољно осамдесет и пет златних дуката да се 1514. године организује Гозба Богова. И није само *винџор messer Giovan Bellino* заслужан за то. Треба споменути и маторог Овидија који му је дао савет кога и како да позове. Већ се тада увелико причало да је кућни пријатељ са свима њима.

И заиста сви су се одазвали.
(Ах, како ни Богови не умеју да одоле бесплатном
јелу и пићу.)

Силен је са својим магарцем стигао још у зору,
дете Бах није престајало са својим заразним смехом,
Јупитер је као и увек био нераздвојан од свог орла,
Меркур није скинуо ни на трен свој
велики смешни шлем,
Прозерпина је весело задиркивала Плутона, Церере се
појавила у пратњи свог љубавника Адониса,
да споменем само неке.

После, када је летњи дан кренуо да се пуни сенкама
као кошница пчелама, умор је почео да сустиже
неке званице.

Прва је клонула нимфа Лоти и пала у наручје
невидљивом Сомнусу.
Какав мир и спокој: Богови су забављени сами собом.
Историја још није постала наша ноћна мора.

ИЗ ЦИКЛУСА ГОДИШЊА ДОБА

према Бројзелу

Тишина се завукла и у звона за крављим вратовима,
а ретке речи кравара одјекују као пуцњи бича пред олују.
У долини заборављени зраци сунца:
сваки опроштај или молба за опроштај су већ закаснили.
Село у које се враћају дочекује их без журбе и звука
радости.

Лето је било кратко, препричаваће увече уз ватру
у бескрајној јесени са одличним изгледима
за још дужу зиму.

UFFIZI, CELLULARI ETC.

Данте и Леонардо нису сањали ни о телефону,
а камоли о мобилном.
Они су причали на приснији начин.
У четири или више очију.
Разменили су по које писмо са меценом
и још понеким, и то је то.
Знало се где се могу наћи, са ким су, када се знало.
У хитним случајевима био би послат курир
хитрих ногу по њих.

Какво губљење времена у односу на данас:
један позив и пао би договор о новим Еклогама
у хексаметрима
или би Медичијеви имали нову наруџбу
„Мадоне са дететом”.

Штета за то. Архиви Телекома и Пројекта Ешелон
су могли бити
рај за истраживаче средњег века и ренесансе.
Замислимо само све те магистарске и докторске
тезе и протезе
о sms-овима Дантеа упућених Беатричи. Рецимо.

Брзина комуникације не утиче на суштину, зар не?

И њима двојици као и свим градитељима пирамида и
свим учесницима Француске револуције уосталом
последњи позив је стигао тачно и неизоставно.
Треба ли да споменем да ће и нама стићи?
Чак и када женски глас каже да тренутно нисмо доступни.

ПОКЛОЊЕЊЕ МУДРАЦА

према Бошичелију

Географска ширина и дужина су очигледно погрешне
ако ћемо се држати догађаја описаног у Књизи.
Овде нема ни трага од камила, палми и комете водиље.

Рођење Избавитеља у препознатљиво
ренесансном пејсажу:
повећа скупина мушкараца у живом разговору
– неколико њих на коленима пред светом породицом
у улози Мудраца – иза којих се јасно виде у даљини
остаци древних грађевина.
(Злато и пурпур као изрази светог и профаног,
богатства и узвишеног тренутка.)

Сви покретачи тадашње историје Фјоренце
су присутни:
од старог Козима и Лоренца Медичија
и Ђованија дел Ламе
до филозофских суперстарова Полициана
и Пика дела Мирандоле.
И сликар се овековечио поред њих у жутом мантилу.

Он је једини окренут према нама,
посматрачима његовог дела.
Загледан је из далеке прошлости у нас, у будућност,
која се незауостављиво осипа и постаје
и сама део прашине
у подножју рушевина давних храмова у даљини.

MUSEO ARCHEOLOGICO

Неугледни музејски експонат,
један од многих на прашњавој полици:
уљана светиљка од глине.
Појавила се након векова таме
за време ископина у околини Волтере
давног 19. века: *Lucerna, Inv. 2758,*
fine VIII – inizi VII sec. a. C.

Непознати су одговори
на кич питања која ми падају на памет:
коме је лице осветљавала и у каквој одаји,
какве вечери је уоквирала њена чађ итд.

Ево, пале се музејске неонке у овом
јануарско сивом дану и мени се чини
да бих само уз њену титраву светлост разабрао
на којој стази трошим ђонове, коју сенку
треба са собом на светлост дана да изведем.

ЈУТРО УЗ ПОМОЋ БРОЈТЕЛА

Јутарње сунце по наранџастим зградама округлог трга.
Купујем Ла Републику у киоску
и наручујем капућино.
Бар је скоро празан. Јутро ни по чему
није посебно али коначно имам осећај да сам стигао.
Током послеподнева из канцеларије посматрам
сиву траку
смога над градом. Падајући у сан покушавам
да се сетим дана што је скоро прошао.
Ситни и наизглед неважни знаци чине поруку.
И ја сам један од градитеља Вавилонске куле.

ГЛАСОВИ (CANTI)

I

Било је то пролеће које је личило на сва прошла
буђења Адониса и на све прошле почетке
и на све будуће нове циклусе мојих будућих живота
јер кише су биле непредвидљиве и крупних капи
како зреле трешње
и птице нису дале тишини да предахне ни трен
и небо се мењало
и отварало и обећавало ствари о којима је
боље ћутати
и грумење светлости се ненадано и са треском
укотрљавало кроз прозор између тамних олујних облака
што су нас надлетали као хеликоптери
и сељаци су спаљивали
поткресане гране у маслињацима као некада
као због неког бога или богиње давно заборављене
сад ту сад тамо на околним брдима би запламтеле
високе ватре на кратко као александријски
светионици
и касније би се црнели правилни кругови пепела
на болно зеленој трави и потоци су били пуни вода
које су јуриле
и журиле и спотицале се и надметале у спуштању
низ брдо
и гуштери су били скоро и за око неухватљиви
и за уво нечујни
и бехар се ширио као непозната васионска епидемија

и било је болно гледати ту раскош тај несхватљиви
рококо природе
који се ветар спремао да разнесе и на исток и на запад
и знати да нећеш моћи да зауставиш тај ветар
ни да спречиш да латице падну у блато ни да ћеш их
моћи све сакупити и сачувати
као доказ да си постојао
у том пролећу које није пролазило
ком ниси дозволио да се заврши

II

Пролећне ноћи су замирисале ненадано на хладну воду
и ветар је доносио гласан звук жубора потока из шуме
и са истока и севера и запада и југа
и ноћи су још замирисале на росу која односи сенке
и доноси семе
док си посматрала како те гледам
и замирисале су још
муљем сећања на један град на неком од Дунава
и нисам знао шта да ти кажем збуњен
ненаданим успоменама
и нисам знао да ли сам ти већ спомињао
сва та места што бледе
и лежао сам на дрвеној клупи изненада сам као некада
и ројеви високих звезда слично завеси
падали су на светиљку

III

Пењао сам се уз стрмо брдо кроз маслињак
и трава се сијала након кише
и сиво лишће маслина се сијало од кише и моје срце
и ветар ме је најављивао далеким псима
иза високих ограда жутих вила
и нисам имао ништа
никоме
никада

IV

I'm from New Delhi рекао нам је Капур
чим смо се упознали те вечери
на аутобуској станици код Ponte ala Badia.
Сутра се враћам у Индију, после седам година
у Италији враћам се у Њу Делхи. *And my brother
is going back to India with his wife and two children too.*
Био сам сретан овде када сам стигао. Небо је
било другачије, а укуси и боје непознати део наших
укуса и боја. Италијански се брзо одомаћио
на мом нешцу.

Шива ми се појављивао у сновима плав
и загледан у моје очи.
Једино када бих сањао кише будио бих се
са носталгијом што ме је пекла као жар табане.
But everything changes, so I lost my job.
Продавао сам ситнице на улици
и људи ме нису примећивали.
I know, рекао сам, it is difficult to be a foreigner.
Пролеће се незауостављиво захуктавало
изнад наших глава и славуји наједном престадоше
са раздраганим многогласјем пред тишином
која је куљала из густих белих пупољака магнолија.

И ништавило и туга ништавна
обележиле су ми дан *del giorno des tages*.
Пчеле су у стереу зујале око мене
и из шуме се оглашавала кукавица хвалећи
топлоту и њено зелено море
и ја сам ослушкивао још самог себе.
Реченицу коју нико па ни ја сам
одавно нисам изговорио.

VI

Небо је било плави кристал изнад кровова и звоника
и крошњи пинија
и кроз прозор музеја посматрао сам још
трг Светог Марка
метеж и наранцасте аутобусе и њихово
незаустављиво кретање у круг
неуморно улажење и излажење путника и стицање
и одлажење
и чинило ми се да и тишина и мир имају потребу
за малом количином буке малом количином
отрова издувних гасова
да би се у њима могло уживати као у
заборављеном луксузу
и иза себе сам чуо из даљине кораке туриста
и једва чујне реченице и запитао се
да ли су и ови људи
у овом тренутку у истом музеју само због
Беата Анђелика
због његових чистих боја које су толико блиске
радости свакодневној
коју лако заборављам и уопште не умам да ценим

VII

Од Пјаце дела Република нам није требало пуно
да по киши
која је читав дан сипила стигнемо са пријатељем
до паркинга
испод жељезничке станице Santa Maria Novela
и његових кола и убрзо након тога укључимо се
у саобраћај
и да нас одмах затим заустави
Polizia municipale: reparto antidegrado
и да нас вођа тројке (полицајац у цивилу
са црном плетеном
зимском капом налик капи црнокошуљаша
и са уочљивим пиштољем испод црне јакне) замоли
након прегледа и провере докумената које је задржао
код себе да пратимо њихова кола
са плавим ротирајућим светлом до полицијске станице.
Дан се био променио једном речју
и ионако је био кишан и несвакидашње сив
и некако усран да сумирам
и Фиренца се свакако већ чинила као влажан и таман
ренесансни затвор и ми заиста завршисмо на крају
у сивој бетонској полицијској станици
где су нас тражили по базама података
и неколико пута нудили за то време
минералном и кафом
(жене полицајци наравно) да би нам на крају рекли
да се радило о рутинској контроли
и никакво извињење никаква
реченица да се десио неспоразум није била изречена

мада су нам се смешкали морам да признам сви одреда
иако нервозно као пиштољи под њиховим
ознојеним пазусима.

VIII

Сваког јутра ми се кроз прозор смеши трешња
обучена у бело.
Леђима окренута прозору питаш ме
зашто сам радостан.

IX

un travestimento etc.

Била је то моја грешка.
Није требало да предложим да одемо на ручак
у ресторан те суботе

требало је да наставимо са животом
досадних супружника који то још нисмо постали
ти да се бавиш твојим *native people*
ја мојим преводима Сангвинетија

радовати се и радовати ми се

била је грешка отићи на ручак те суботе и наручити
primo piatto e poi secondo e dolce e vino e
mezzo litro d'acqua non gassata e caffè
и осећати се поново као врело заљубљен пар

јер после док сам плаћао
угледао сам се у огледалу изнад шанка
и приметио своју црну косу прошарану седим
и тебе са моје леве стране
како седиш не више као шумска нимфа

и претрнуо ужаснут

да нас двоје дакле ипак
упркос свему упркос нама

све смо ближи

праху и пепелу

X

У Дуино. У Дуино. Рекох.
Где је Рилке прогутао рибљу кост.

Али вече је падало брзо у Трсту.
И далеко и нестварно се учинио
било какав одлазак или повратак.

Камен бачен у тамно море без таласа.

XI

Недељама сам тражио објашњење у твојим очима.
Речи које смо размењивали беху беље
од зрна соли у рани.

XII

Ветар ме је ове године разносио заједно
са поленом чемпреса.
И ковитлао са жутом искиданом кесом
и остацима сувог лишћа.
И пуштао да искрварим у цветовима нара.
И гурао у капи росе са једне на другу влат траве.
И котрљао горе-доле у сенци камених зидова.
И заборављао у врту поморанџи.
И мрешкао на површини потока под аркадама малина.
И сушио на штрику са разнобојним рубљем.
И сахрањивао под густим жбуњем брнистре.
И љуљао на разгранатим смоквама
напуштеног воћњака.
И засипао врућим пепелом од лорових грана.
И васкрсавао на расцветалом пољу лаванде.
И гласно капао са лишћа високих магнолија.
И сачувао у цвету дивље јабуке коју нећеш загристи.

XIII

Кажеш да је април најсуровији месец
понављајући Елиота
као да заборављаш како и због чега.
Као да се не сећам ни почетка ни краја те приче.
Però tu te la ricordi?
Није било мисли која се није давила у потоцима кише.
И црна влага бујала је у угловима стана
и стона лампа ћутала као казнени одред
и град без престанка грмео по крововима
и тутњао низ олуке и брујао
по уморним крошњама чемпреса и борова
и воћкама са цветовима у дубоком тамном масном блату.

XIV

Требало је да угледам то јутро много раније
да ме мачка пробуди у зору
и да након тога не могу да заспим
и да се онда ипак одлучим да устанем
и спремим доручак и кафу и укључим компјутер
и почнем
да читам онлајн вести и наравно да се зачитам
и дакле закасним на аутобус и због тога
кренем пешке на посао у Фиезоле јер је
ведар и плав дан мамио мирисима и свежином
и пењући се уз брдо наиђем на снег до колена
и тишину коју ни маслињаци ни етрурска
святилишта не познају
и заиста је требало да ходамо заједно по том снегу
од латица
јер ако смо икада могли да кренемо из почетка
поново рођени са бољом кармом
то је било кроз и уз помоћ те тишине
то је било само тада ходајући по том
недирнутом бехару који је нападао током ноћи
донесен ветром са запада и југа
из оближњих воћњака и сада бескрајно
далеких нам вртова.

XV

Нестаћемо као поток у дугом лету.
и нестаћемо као плод нара на ветру.

Не причам ти ја о смрти у овом пролећу
са свим јесенима и зимама у њему.
И не причам ти ја о нашем престанку
него о бехару који овај вихор не престаје да носи.

XVI

Није се завршавало пролеће те године
ни у јуну. Ни у августу. Ни у октобру.
Ver erat aeternum.

Дрвеће је избацивало бехар
као бесна животиња пену на уста.
Поља су била крцата цвећем
које није могло да увене.
Трава је клијала из асфалта зелена и недирнута.
Славуји су певали изнемогли.
И смртно досадни.

НАПОМЕНА АУТОРА

Пажљивији читалац ће сигурно препознати парафразу стихова Езре Паунда у првој песме из циклуса ГЛАСОВИ (SANTI), чији поднаслов уосталом такође додујем њему.

Девета песма из истог циклуса је травестија и парафраза песме Едоарда Сангвинетија, а у последњој песми је латински цитат преузет из Овидијевих *Метаморфоза*.

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Студирао у Новом Саду, Ерлангену и Берлину. Пише и преводи поезију са мађарског, немачког и италијанског језика.

Књиге:

Hans Magnus Encensberger: Последњи поздрав астронаутима. Изабране песме (у рукопису), 2005.

Дозвола за боравак, Народна књига, Београд, 2002.

Канада. Gedichte, Верлаг Мартин Бернхард, Führt (Бау.), 1999.

Фотографије, Прометеј, Нови Сад, 1996.

Ђерђ Пејри: Према светлости. Изабране песме (у рукопису), 1995.

Јанош Пилински: Кратер. Изабране песме, „Форум – ЈММТ”, Нови Сад, 1992.

Горки листови, Братство-Јединство, Нови Сад, 1990.

Згрушавање, Матица српска, Нови Сад, 1990.

Где несјаје шума, КЗНС, Нови Сад, 1987.

Песме у антологијама (избор):

Die neuen Mieter. Fremde Blicke auf ein vertrautes Land Hrsg. I. Mickiewicz. Берлин: Aufbau Taschenbuch Verlag. 2004.

Црпез који каиље. Алманах нове војвођанске поезије. Прир. С. Радоњић. Нови Сад: То јест, 1988.

У ОВОЈ КЊИЗИ

5 Будим, Русвурм

НОВИ ПРЕПЕВИ

- 9 На обали Арна
- 10 Субота је створена за апокалипсу
- 11 Фиезоле, лето
- 12 На путу ка Олму
- 13 Медитерански предео 2
- 14 Ти си још глас
- 15 Светлост у Луки

ПРЕНЕСЕНА ЗНАЧЕЊА

- 19 Снежни дан у Њујорку
- 20 Повратак
- 21 *Station Roughkeepsie*
- 22 Естергом
- 23 Париз
- 24 *Meudon*
- 25 Пливач
- 26 Бродоломници
- 27 Циркус у Будимпешти
- 28 *Mac Dougal Alley*
- 29 *Mac Dougal Alley* (варијација бр. 3)
- 30 *Rue de Cotentin, Paris*

- 31 Црква у Пиани на Корзици
32 Кишни дан, Њујорк

ADDENDUM

- 35 *Cape Cod*
36 На недељном шtrandу

KARPAČO, BROJGEL & CO.

- 39 Легенда о пробном лету
(Фиезоле, Монте Чечери)
40 Медичијева наруџба
42 Карпачов млади Кавалијере
43 Ботичелијев гуру
44 *Festino degli dei*
45 Понављање смрти
46 Из циклуса Годишња доба
47 *Cristo morto sostenuto da tre angeli*
48 *Uffizi, cellulari etc.*
49 Поклоњење мудраца
50 Museo archeologico
51 Јутро уз помоћ Бројгела

ГЛАСОВИ (CANTI)

- 55 I (било је...)
57 II (пролећне...)
58 III (пењао сам се...)
59 IV (*I'm from New Delhi* рекао нам је Капур)

- 60 V (и ништавило и туга ништавна)
- 61 VI (небо је било...)
- 62 VII (од Пјаце дела Република...)
- 64 VIII (сваког јутра ми се кроз прозор...)
- 65 IX (била је то моја грешка)
- 66 X (у Duino)
- 67 XI (недељама сам ...)
- 68 XII (ветар.)
- 69 XIII (кажеш да је април ...)
- 70 XIV (требало је да угледам ...)
- 71 XV (нестаћемо...)
- 72 XVI (није се завршавало...)

- 73 Напомена аутора
- 75 Белешка о аутору

Ото Хорват
ПУТОВАТИ У ОЛМО

Едиција

повеља

Библиотека
ПОЕЗИЈА, ДАНАС
књига педесет седма

Уредник и рецензент
ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ

Издавач
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ“
КРАЉЕВО

За издавача
ДРАГАНА ТИПСАРЕВИЋ

Главни и одговорни уредник
ГОРАН ПЕТРОВИЋ

Оперативни уредник
АНА ГВОЗДЕНОВИЋ

Секретар Уредништва
ВЕРОСЛАВ СТЕФАНОВИЋ

Ликовна опрема
ДРАГАН ПЕШИЋ

Штампа
АНАГРАФ
Краљево

Тираж
500

Краљево
2008